

De advocaat, de poes en de doodskop

Na jaren van grote drukte heeft advocaat Wim Anker (62) één goed voornemen voor het nieuwe jaar. Hij doet een flinke stap terug, al spreekt hij liever van een koerswijziging. „Ik blijf gewoon knallen.”

ANDRÉ HORJUS

Alleen aan een tafeltje in zijn favoriete kroeg, Het Huis met de Pilaren in Bergen, oogt de raadsman volkomen ontspannen. „Gooi me er hier maar uit”, zou hij kort tevoren tegen zijn privéchauffeur gezegd kunnen hebben. Het tafereel, geschilderd door Tos Kostermans, is te zien in de sfeervolle wachtkamer van het Leeuwarder advocatenkantoor Anker & Anker. De geportretteerde mijmert wat na weer een lange zittingsdag in de Randstad. Altijd aan hetzelfde tafeltje en altijd een glas jenever op het dikke rode tafelkleed.

De realiteit is de laatste jaren wat minder relaxt. Werkweken van tachtig tot honderd uur zijn heel gewoon, weekenden meestal vol gepland. „Ik ben op maandag al moe, dan moet de week nog beginnen”, vertelt hij in zijn ietwat rommelige, maar gezellige werkkamer, met aan de ene wand afbeeldingen van vogels en aan de andere van geliefde horeca-etablisementen in den lande. „Daar word ik blij van.”

Regelmatig zien de kantoorgenoten hem klapwiekend door de gangen hippen. „Daar loopt-ie weer te fladderen”, zeggen ze dan. De stress maakt hem minder aanspreekbaar, kort aangebonden. Dan blijft de deur van zijn kamer dicht en kan er zo maar ineens een A-viertje aan de buitenkant hangen met een door de advocaat zelf getekende doodskop en daaronder een boodschap die niets aan duidelijkheid te wensen over laat: 'Ga weg!'

Het gaat even niet zo goed met Wim, weten de collega's dan. Maar tijdens de zittingen is er niets van te merken: „Als ik eenmaal sta in de rechtszaal, dan sta ik er ook.” Zelfs twee thuiswedstrijden van SC Heerenveen tegen Cambuur en Feyenoord moest Wim dit jaar laten schieten. „Die mis ik nooit, maar het kon niet anders. Dat kost me zes uren, dacht ik. Toch behoorlijk ernstig, dat je al zo gaat rekenen.”

„Dan is er wel een grens bereikt”, schreef hij onlangs in zijn column voor het huis-aan-huisblad Middel-

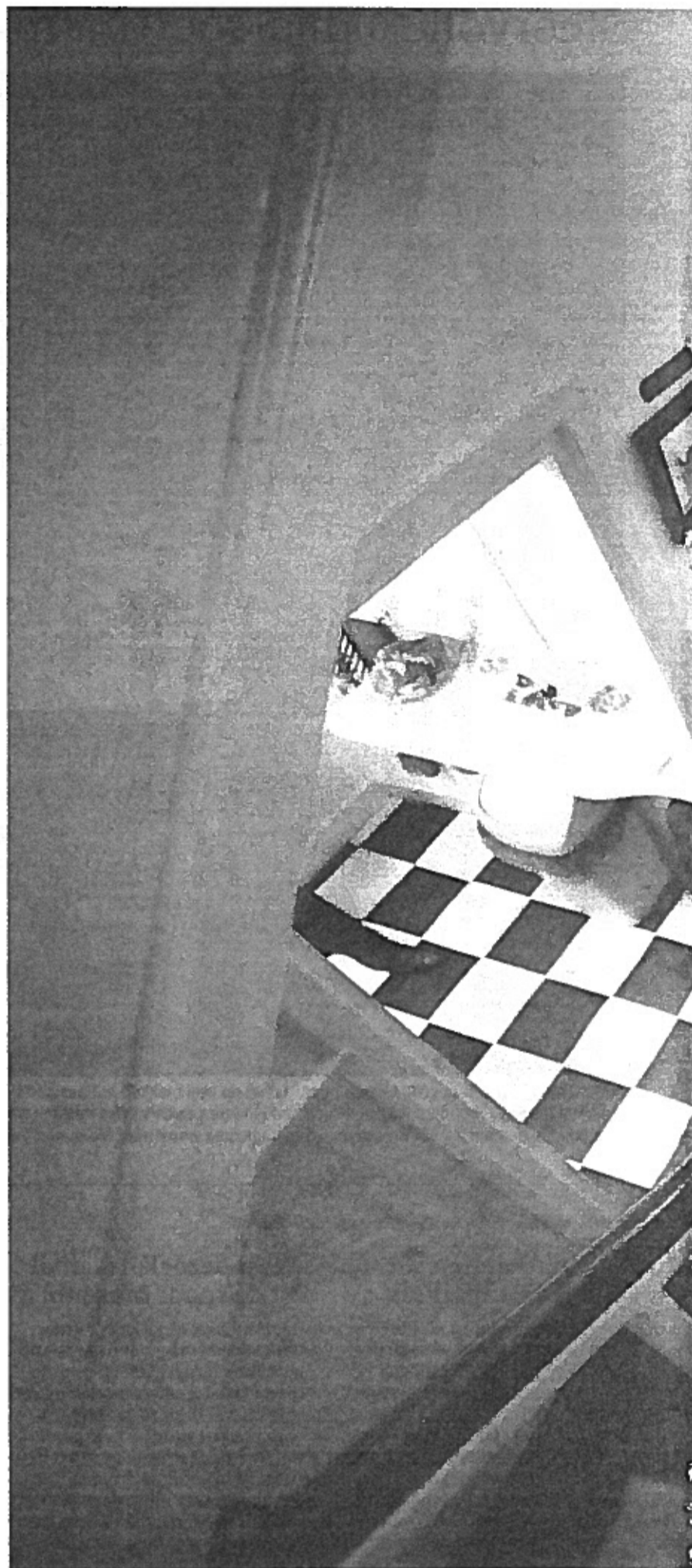
punt. „De keerzijde van de b(l)oeiende praktijk”, aldus Anker in het tijdschrift, „is dat er nauwelijks ruimte is voor vrijetijdsbesteding en dat er fysiek en mentaal een zware wissel wordt getrokken op de advocaten van kantoor”.

Sinds enkele maanden woont hij op loopafstand van zijn werk, in het centrum van Leeuwarden. Een verrassende verhuizing, omdat de gebroeders Anker van jongs af aan in Akkrum wonen en nauw verbonden zijn met de plaatselijke gemeenschap. „Persoonlijke omstandigheden”, zegt de jurist. Meer wil hij er niet over kwijt. „Het heeft in ieder geval niets met mijn voornemen of de toegenomen druk te maken.”

De ene na de andere zware strafzaak volgde het afgelopen jaar. Samen met collega's verdedigde hij bijvoorbeeld meervoudige moordenaar Patrick S. uit Spijkenisse, maar ook Albert Heringa uit Bennekom, die zijn 99-jarige moeder hielp bij haar zelfdoding (ontslagen van rechtsvervolging) en Marcos R. uit Hoogeveen, die verdacht werd van drie levensdelicten in de provincie Drenthe. Zeer intensieve, gecompliceerde zaken.

De werkdruk op kantoor is ook toegenomen sinds broer Hans twee jaar geleden noodgedwongen gas terugnam. Een val met een fiets op 30 december 2013, verbrijzelde zijn beide onderbenen en hij liep vervolgens ook nog een infectie op. Na maanden revalidatie, besloot hij zijn dagelijkse praktijk opnieuw in te vullen. Tegenwoordig is Hans, 'broeder' genoemd door Wim, vooral bezig met organisatorische zaken op kantoor.

„Hij is onverwacht langdurig uit roulatie geweest”, vertelt Wim. „Het voelde als een amputatie. Je klankbord, broeder, is ineens weg.” Hij lacht, moet denken aan de opmerking van een rechter in Maastricht, nadat Wim had gezegd: „Ik vind het zo jammer dat wij geen drieling zijn geworden.” „Het gevoel van de rechtbank Maastricht”, reageerde de rechter droogjes, „is dat twee Ankers meer dan genoeg is.”

Wim Anker in het trappenhuis van het advocatenkantoor: „De grens tussen verdacht of n

In veel opzichten lijken ze op elkaar, maar niet in alles. Goede vriend Sietze Eelsingh stelde in een interview met de Heerenveense Courant, januari 2014, dat broer Hans vervelende dossiers, zoals kinderporno, gemakkelijker loslaat dan Wim. „Hans kan zulke dingen veel beter naast zich neerleggen dan Wim. Natuurlijk heeft ook Hans bepaalde gevoelens, maar hij kan daar veel beter mee omgaan dan zijn broer.”

Wim herkent zich daar wel in. „Als het hier om water zou gaan, is Hans een eend of een dolfijn. Hij schudt even en is het weer kwijt. Ik ben dan eerder een poes, het gaat bij mij toch wat meer in de vacht zitten. Ik heb niet voor niets drie keer een burn-out gehad, broeder niet.” Zijn huisarts maakte hem al eens uit voor re-

'Ik heb niet voor niets drie keer een burn-out gehad, broeder niet'

cidivist. De drie burn-outs kostten hem twee jaar van zijn carrière en toch bleef hij doorploeteren. „Ik heb roofbouw gepleegd op mijn lichaam.”

De advocaten van kantoor Anker & Anker hadden zich de nodige ellende kunnen besparen door een iets minder principiële opstelling. Het uitgangspunt dat iedere verdachte recht heeft op verdediging, betekent dat ze geen za-

'Zoontjes van de burgemeester'

Vader Jacobus Anker, burgemeester van onder meer Schiermonnikoog, het vroegere Utingeradeel (gemeentehuis in Akkrum) en Workum, heeft grote invloed gehad op zijn zoons Hans en Wim. Hij, overleden in 1995, was een principiële en eigenzinnige man, die uit overtuiging niet bij een politieke partij was aangesloten. „De enige witte vlek in burgemeestersland”, stelt Wim Anker. „Hij wilde boven de partijen staan.” Hij leerde zijn zoons dat ze iedereen gelijk moesten behandelen, ongeacht inkomen, beroep of status. „Toen we pas begonnen”, herinnert Wim zich, „werden we nog gezien als de zoontjes van de burgemeester.” Vader Anker maakte nog net het proces tegen Ferdi E. mee. „Toen kwamen de journalisten over de Afsluitdijk en werd hij ineens de 'vader van'.” Een enkele keer ging Anker senior mee naar een zitting. „En als we dan achteraf vroegen hoe hij het gevonden had, dan zei hij: 'Die officier had toch een sterk verhaal. Hij zei nooit dat hij trots op ons was. Dat hoorden we van vrienden en burens.'”

Licht of niet is flinterdun". FOTO NIELS WESTRA

ken weigeren vanwege de aard of de ernst van het feit.

De verdediging van Robert M., die in het voorjaar van 2013 veroordeeld werd tot negentien jaar cel en tbs wegens kindermisbruik, leverden het kantoor aan de Ossekop duizenden boze (dreig)mails op. Twee nachten achtereenvolgend sneuvelden in totaal acht ruiten van het kantoor. De dader werd aangehouden. In december 2013 werd een Jaguar die vlakbij het pand stond, in brand gestoken. Vermoedelijk was Anker of een van zijn collega's het doelwit, maar die zaak is nooit opgehelderd.

Het ging de medewerkers niet in de koude kleren zitten. „Veel advocaten zouden zeggen: laat zo'n Robert M. maar doorlopen naar een ander loket", stelt Anker, „maar wij maken geen uitzondering. We zien iemand

die ons belt om hulp niet als dader of crimineel, maar als verdachte en iedereen heeft recht op een eerlijk proces. Dan krijg je wel eens eieren of rotte tomaten toegeworpen, maar dat neemt niet weg dat mijn broer en ik ontzettend gelukkig worden van dit werk."

„Vergeet niet", vervolgt Anker, „Morgen kun je zelf verdachte zijn, zoals Albert Heringa die zijn zieke moeder hielp die dood wilde. Zeg nooit: het is ver van mijn bed, want de grens tussen verdacht of niet is flinterdun. Wij staan niet de onderwereld bij, maar een doorsnee van de samenleving."

Het ongeluk van zijn broer bracht ook Wim tot bezinning. „Je wordt geconfronteerd met je grenzen. Ook broeder is realistischer geworden over de toekomst, terwijl hij juist

steevast verkondigde: 'Ik ga altijd door'. Als zo'n belangrijke medewerker ineens uitvalt, krijgen de andere collega's het natuurlijk extra druk."

„Ik heb momenten gehad dat ik dacht: ik wil wel 1000 euro betalen, als ik maar niet 's avonds die lezing hoeft te geven in Rotterdam, terwijl ik dat op zich juist heel leuk vind om te doen. Dat zijn toch wel duidelijke signalen. Ik werd geleefd, altijd onderweg met mijn chauffeur."

Na 32 jaar strafpleiten heeft Wim nu één goed voornemen voor het nieuwe jaar: het roer gaat om. „Een moeilijke beslissing, want ik houd enorm van mijn werk." Hij, begin dit jaar door de collega-strafpleiters uitgeroepen tot meest gewaardeerde advocaat, spreekt liever van „een koerswijzi-

ging" dan van „een stap terug". Hij wil meer lezingen geven en blijft tbs-cliënten bijstaan, maar voortaan zal hij niet meer de eerste viool spelen bij grotere strafzaken.

Niet meer hoofdverantwoordelijk zijn voor loodzware strafdossiers van duizenden pagina's, maar meer nadruk op het 'lichtere' werk: de politierechter, jeugdstrafzaken. „Als ik pleit ben ik gelukkig, dus dat blijf ik doen. Ik heb genoeg mooie andere aanbiedingen gehad: Kamerlid, plaatsvervangend rechter. Dat wil ik niet. De advocatuur zit in ons bloed. Nog altijd geniet ik het meest van het moment dat de rechtbankpresident zegt: 'Meneer Anker, aan u het woord voor het pleidooi'. Ik blijf gewoon knallen, maar zoals het de laatste twee jaar ging, kan het niet meer."

'Wij staan niet onderwereld bij, maar doorsnee van samenleving'